

‘Από ‘όσα διαβάζω

— Οί ‘Αγγλοι χειρουργοί πού ασχολούνται με πειράματα μεταμοσχεύσεων ζήτησαν νά τροποποιηθῆ ἡ ἀπρηχαιωμένη νομοθεσία πού θέτει τίς ἐρευνές των ἐκτός νόμου. Πράγματι, κατά τήν ἀγγλική νομοθεσία κανείς δέν ἔχει τὸ δικαίωμα νά διαθέσῃ τὸ σῶμα του, μετὰ θάνατον, ὅπως τοῦ ἀρᾶσει. Οἱ ἐπιστήμονες δέν μποροῦν νά ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὰ πτώματα τὰ ὄργανα πού τοὺς χρειάζονται γιὰ τὰς μεταμοσχεύσεις των. Κάθε ἄνθρωπος, λέει ὁ νόμος, ὅταν πεθάνῃ, πρέπει νά ταφῆ ἀκέραιος σ’ ἓνα νεκροταφεῖο. Γι’ αὐτὸ καὶ τὰ ἀγγλικά πανεπιστημιακά μουσεῖα, πού περιέχουν ταριχευμένα ὄργανα καὶ μούμιες, χαρακτηρίζονται ἐπίσημα ὡς... νεκροταφεῖα! (‘Ο Κόσμος τοῦ Φαρμάκου, 18.5.1963.)

✱

— ‘Ένα παράγγελμα γιὰ ὅλους μας: ‘Ασκήστε τὰ νευρικά σας κέντρα κατά τέτοιον τρόπο, ὥστε οὔτε ἡ παραμικρὴ διασταλτικὴ ἢ συσταλτικὴ ἐπίδρασις νά μὴ περάσῃ στὰ ἀγγεῖα τοῦ προσώπου σας κάτω ἀπὸ ὅποιανδήποτε ἐπαγγελματικὴ δοκιμασία» (Osler).

✱

— Μπορεῖ μιὰ δύσκολη ἰσχυρικὴ προβολὴ νά ἐπηρεάσῃ τὴν πορεία τῆς Ἰστορίας καὶ τὴ μοῖρα ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων; Μάλιστα—καὶ ἂν δέν τὸ πιστεύετε, ζητήστε νά διαβάσετε τὴν περίπτωσι τοῦ τοκετοῦ καὶ τῆς κατοπινῆς ἐξελιξέως τοῦ τελευταίου Κάιζερ τῆς Γερμανίας, Γουλιέλμου Β’. Λοιπόν: ὁ ἐστεμμένος αὐτός, πού περπατοῦσε καὶ ἔτρεμε ἡ γῆ, γεννήθηκε μετ’ ἰσχυρικὴ προβολή. Κατὰ τὸν τοκετὸ ὅμως τὰ χέρια ἀνέβηκαν ψηλά, τὸ ἓνα δέν κατέβαινε, καί, ὅταν τελικά ὁ Μαιευτῆρ, Καθηγητῆς Martin, τὸ κατὰφερε, τὸ χέρι ἔμεινε μόλιμα παράλυτο. Τὸ ἀτύχημα ἦταν δυνατό νά ὤφειλετο σὲ ἕλιξ τοῦ βραχιονίου πλέγματος, σὲ δυσλειτουργία του λόγῳ τῆς πλημμελοῦς θέσεως τοῦ χερτοῦ μέσα στὴν μήτρα κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνη, ἢ σὲ πίεσι ὠρισμένης περιοχῆς τοῦ ἐγκεφάλου σχετικῆς μετ’ ἀντίστοιχα κινητικὰ κέντρα. ‘Αλλὰ τὸ μέγα ζήτημα πού προέκυψε ἦταν ὅτι ὁ παθὼν Γουλιέλμος τὴν ἀναπηρία του αὐτὴ ζήτησε νά τὴν ἰσορροπήσῃ ἡ ὑπερκαλύψῃ μετ’ ἑμὴν ἀλαζόνα, παρανοικὴ σχεδὸν, ἐπίδειξι ἰσχύος, πού δέν εἶχε ὁμοία τῆς στῆν Ἰστορία. ‘Ήστραπτε καὶ ἐβρόντα καὶ ζυνεύεκα τὸ σὺμπαν καί, θεωρῶν ἐαυτὸν μέγαν καὶ ἀήττητον, παρέσυρε τὴν Γερμανία, τὴν Εὐρώπη καὶ τὸν κόσμον, τελικά, στὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, μετ’ ἑνὸς γνωστῆς καταστροφικῆς συνέπειας γιὰ

τόσους καὶ τόσους. ‘Η ἦττα τῆς Γερμανίας εἶχε σάν συνέπεια τὴν πτώσι τοῦ Γουλιέλμου καὶ τὴν αὐτοεξορία του, πού ἤρκεσαν, ἐν τούτοις, νά συνειφέρουν τὸν τῆως δῆθεν υπεράνθρωπον δυνάστη καὶ νά τὸν περιορίσουν στὰ πραγματικὰ τὸ μέτρα. Τὸ σύμπλεγμα τῆς κατωτέρας καὶ ὁ ἀντίρροπος του κομπασμὸς ἄφσαν τὴ θέσι τους σ’ ἓναν ἀνθρώπου δίχως κανένα πνευματικὸ ἢ ψυχικὸ περιεχόμενο, πού ἐξεμέτρησε τὴ ζωὴ του κόβοντας ἐξέλα στὸ Doorn τῆς ‘Ολλανδίας. Εἶχε ἀναγνωρίσει σωπηρὰ τὸ μοιραῖο τῆς σωματικῆς του ἀναπηρίας καὶ εἶχε δεχθῆ σάν λυτρωτικὴ εὐεργεσία τὸ shock τῆς πτώσεώς του καὶ τῆς ἀπογυμνώσεώς του ἀπὸ ὅλον αὐτὸ τὸν κόσμον τῶν φαντασμάτων πού περιέβαλε τὴν ἀδυναμία του.

‘Επ’ εὐκαιρία σκέπτομαι ὅτι καὶ ἓνας ἄλλος τρομερὸς τύραννος καὶ δυνάστης λαῶν, ὁ Ἰωσήφ Στάλιν, ἦταν γνωστὸ ὅτι εἶχε τὸ ἓνα του χέρι, τὸ ἀριστερὸ, βραχύτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ σχετικὰ ἀνάπηρο. Δὲν ἀποκλείεται καθόλου νά ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς θύμα μιᾶς δύσκολης ἰσχυρικῆς καὶ νά ἔκανε κατόπιν τῆ Ρωσία καὶ πολὺ ἄλλο κόσμον τὸ ἀντικείμενον τῶν τραγικῶν ξεσπασμάτων τῆς σωματικῆς του αὐτῆς ἀναπηρίας. Καὶ θυμᾶμαι ἐδῶ τὸν Εὐριπίδην: ‘Οὐδεις ἐκὼν κακός· ἀλλὰ διὰ πονηρὰν ἔξιν τὸ σῶματός καὶ ἀπαίδευτον τροφήν ὁ κακὸς γίνεται κακός». ‘Αντὶ ἀπονηρὰν ἔξιν τοῦ σώματος», διαβάζε σήμερα (πλημμέειαν) ἡ (ιδυσπλασίαν).

✱

— Ποιὸ εἶναι τὸ ὄριο τῆς ἀκινδύνου ἀκτινοβολίας γιὰ τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμό; Σὲ ἓνα ἀνακρινωθέν τῆς, ἡ ‘Επιστημονικὴ ‘Επιτροπὴ τῶν ‘Ηνωμένων ‘Εθνῶν ὑποστηρίζει ὅτι ὅποιαδήποτε δόσις ἀκτινοβολίας, ὁσοδήποτε μικρὴ, πρέπει νά παραδεχθοῦμε ὅτι προκαλεῖ βλάβη στὸν ἀνθρώπινον πληθυσμό. Στὴν ἐν λόγω ‘Επιτροπὴ μετέχουν ἐπιστήμονες ἀπὸ 15 ἔθνη, ἔδωσαν δὲ τὴ βοήθειά των ἄλλοι 400. Τὰ εὐρήματά των δέν εἶναι αἰσιδοξά. Καὶ ἰδοὺ γιὰτί. Παρατηροῦν ὅτι εἰμῶθε ἐκθεθειμένοι σὲ δύο εἶδη ἀκτινοβολίας, τὴν φυσικὴ καὶ τὴν τεχνητὴ, τὴν προερχόμενη δηλαδὴ ἀπὸ ἀνθρώπινες ἐπινοήσεις. ‘Η τελευταία φυσικὰ περιλαμβάνει ἀκτινοβολίες πού παράγονται τόσο ἀπὸ πηγὰς ἐκ πρώτης ὕψεως ἀβλαβεῖς, ὅπως οἱ συσκευαεὶς τηλεόρασεως καὶ οἱ φωτεινῆς πλάκες ὠρολογίων, ὅσο καὶ ἀπὸ τίς δοκιμαζόμενες μεγατοννικῆς βόμβες. Εὐτυχῶς, ἡ μέση ἐκθεσις στὴν τεχνητὴ ἀκτινοβολία εἶναι ἀκόμη μικρότερη παρὰ ἐκείνη στὴ φυσικὴ ἀκτινοβολία. ‘Αλλὰ, δυστυχῶς,

εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ «χρημολογία ἐπιπέδου» ἀκτινοβολία γιὰ τὴν ὁποίαν ἔχουμε τὶς λιγώτερες γνώσεις. Τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς το-νίζει ὅτι ἔχει κεφαλαίωδη σημασία ἡ δι' ὅλων τῶν μέσων διερεύνησις τοῦ κεντρικοῦ αὐτοῦ προβλή-ματος, ἰδιαίτερα δὲ γιατί μπορεῖ νὰ περάσουν πολ-λὲς ἀνθρώπινες γενεὲς πρὶν δεῖχτοῦν τὰ ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα τῶν ἐν λόγω ἀκτινοβολιῶν. (*Discov-ery*, Νοέμβριος 1962.)

*

— «Ἡ ἐξέλιξις τῆς Ἱατρικῆς εἶναι ἡ ἱστορία μιᾶς γιγαντιαίας πάλης μεταξύ τῆς δημιουργικῆς καὶ πειραματικῆς σκέψεως καὶ τῆς δογματικῆς αὐθεντίας τῆς παραδόσεως» (Martí Ibanez).

*

— Στὸν ξένο τύπο συνεχίζεται ὀξεῖα ἡ συζήτη-σις γιὰ τὰ ἀπὸ τοῦ στόματος ἀντισυλληπτικά, σχε-τικὰ μὲ πιθανοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους συνεπά-γεται ἡ χρῆσις των. Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς ἀνεκοινώθησαν 275 περιπτώσεις θρομβοφλεβίτιδος μὲ 30 θανάτους μεταξύ γυναι-κῶν ποὺ χρησιμοποίησαν τὰ ἐν λόγω ἀντισυλλη-πτικά. Συζητεῖται ἀκόμη καὶ τὸ ἀπώτερο ἐνδεχό-μενο καρκινογενέσεως. (*New Scientist*, ἀρ. 340 καὶ 341, Μάιος 1963.)

*

— Διαβάζω στὸ *Family Planning News* (Ἀ-πρίλιος 1963, No 1):

Τουρκία. Στὸ πενταετὲς σχέδιο τῆς Ὀργανώ-σεως Κρατικοῦ Σχεδίου παρενεβλήθη ἄρθρον ὑπὲρ τοῦ ἐλέγχου τῶν γενήσεων σὰν ἐθνικῆς πολιτικῆς, ποὺ ἔγινε δεκτὸ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι τὸν Νοέμβριον τοῦ 1962. Ὁ Δρ. Nasid Erez, Καθηγητῆς τῆς Μαιευτικῆς καὶ Γυναικολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔδωσε διαλέξεις γιὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τὴ σύλληψιν στὸν Ροταριανὸ Ὅμιλον καὶ τὴν Ἐνωσιν Γυναικῶν Ἀποφοίτων τοῦ Πανε-πιστημίου. Ἡ Ὀργάνωσις Νεολαίας τοῦ Δημο-κρατικοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἐξέλεξε τὸν προσχε-διασμὸ τῆς Οἰκογένειας σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ σπουδαιό-τερα θέματά της τοῦ παρόντος ἔτους.

Ἰταλία. Ὁ Ἰταλικὸς νόμος ἐναντίον τῆς προ-παγάνδας κατὰ τῆς συλλήψεως ὠδήγησε στὴ φυ-λάκισιν τοῦ Luigi de Marchi, Γραμματέως τῆς Ἰταλικῆς Ἐνώσεως γιὰ τὴ Δημογραφικὴ Ἄγω-γῆ, γιὰ ἓνα ἄρθρον ποὺ εἶχε δημοσιεύσει σχετικὰ μὲ τὴν Ἐνωσιν στὸ περιοδικὸν «Υγείαν». Πρὸς μεγάλ-ην ἀπογοήτευσιν τῆς Ἐνώσεως, δόθηκε στὸν De Marchi ἄμνηστία κατὰ τὴ δίκην του, κι ἡ ἄμνηστία

αὐτῆ, σύμφωνα μ' ἓναν ἄλλο νόμο, δὲν μποροῦσε νὰ μὴ γίνῃ ἀποδεκτὴ. Ἐπομένως δὲν παρεσχέθη στὸν De Marchi ἡ δυνατότης νὰ ὑποστηρίξῃ στὸ Δικαστήριον ὅτι ὁ νόμος ἐναντίον τῆς προπαγάνδας γιὰ τὸν περιορισμὸ τῶν γενήσεων εἶναι ἀντισυν-ταγματικὸς καὶ ὅτι χρειάζοταν νέα σχετικὴ νομο-θεσία εὐμενῆς γι' αὐτήν.

*

— Ἐρευναι τῶν P. C. MacDonald, R. L. van der Wiele καὶ S. Lieberman ἔδειξαν ὅτι ἡ ὠθητικὴ ἐκ-κρίνει διυδροῖσοανδροστερόνην καὶ Δ4-ἀνδροστε-ρεδιόνην, ἐνδεχομένως δὲ καὶ τεστοστερόνην. Σὲ ἄρρωστες μὲ ὑπερτρύχωσι καὶ ἀνωμαλὴν λειτουργί-αν τῶν ὠθητικῶν, ἡ ἐκκρίσις τῶν ὠθητικῶν ἄν-δρογόνων εἶναι ἠϋξημένη. (*Am. Jr. Obst. - Gyn.*, 1963, 86, 1.)

*

— Ὁ N. K. Allahbadia εἶχε σὲ 301 περιπτώσεις κυήσεως μετὰ προηγούμενην καισαρικὴν, 86% το-κετὸ ἐκ τῶν κάτω. Στὸ ποσοστὸ αὐτὸ οἱ ἐμβρυ-ουλκίαις ἔφτασαν τὸ 14%. (*Am. Jr. Obst. - Gyn.*, 1963, 85, 2.)

*

— Στὸ τεύχος τῆς 3ης Ἰουλίου 1963 τοῦ περιοδι-κοῦ *Der Spiegel* δημοσιεύεται συνέντευξις μὲ τὸν Καθηγητὴ τῆς Χειρουργικῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πρόεδρον τῶν Γερμανῶν Χειρουργῶν, Ernst Derra, διεθνῆ αὐθεντία ἰδίως στὴν καρδιοχειρουργ-ικὴ. Στὴ συνέντευξιν ὁ Derra ἐκθέτει πολλὰς ἐν-διαφέρουσας ἀπόψεις πάνω σὲ εἰδικὰ καὶ γενικά χειρουργικὰ προβλήματα, διαδηλώνει τὴν ἀντίλη-ψίν του ὅτι μέγας σκοπὸς τῆς χειρουργικῆς εἶναι καὶ ἡ ἀντικατάστασις πασχόντων ὀργάνων δι' ὀ-ργάνων, ὑποστηρίζει ὅτι ὁ καρκίνος εἶναι γενικώτερη καὶ ὄχι τοπικὴ μόνον ἀλλοίωσις καὶ τονίζει ἐμφαν-τικὰ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἰσχύη πάντοτε ἡ ἀποψις: «Χειρουργικὴ ἀντὶ παντὸς τιμήματος».

*

— Στὶς ἀρχὰς τῆς ἐγκυμοσύνης, ἡ λειτουργικὴ παρακαταθήκη τῆς ὑποφύσεως εἶναι πολὺ ἐλατ-τωμένη, ἰδιαίτερος ἐπὶ ἀκατασχέτων ἑμῆτων. (*Geburtsh. u. Gynaekol.*, 1962, σ. 898-903.)

Παναγιώτων